

Sammanträdesdatum
2015-08-18

Dnr 2014/340 - 4

§ 179

Uppdrag i samband med kommunfullmäktiges beslut avseende motion om riktlinjer för hudvårds- och städartiklar i förskola och skola

INLEDNING

Kommunfullmäktige beslutade 2012-11-26, § 130, att bifalla motion om riktlinjer för hudvårds- och städartiklar i förskola och skola. Tekniska kontoret har därefter fått ett uppdrag att utreda möjligheten att utesluta ftalater, parabener, mineraloljor samt polyetylenglykol (PEG) ur hudvårds- och städprodukter som används i skola och förskola i Sala kommun.

Beredning

Bilaga KS 2015/151/1, skrivelse från tekniska kontoret

Miljöingenjör Jenny Sivars föredrar ärendet.

Yrkanden

Carola Gunnarsson (C) yrkar

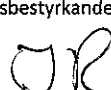
att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommunstyrelsen förvaltning, tekniska kontoret, att utse en projektgrupp som får i uppdrag att ta fram Riktlinjer för upphandling av material till skola och förskola, med målet att uppnå en giftfri och hållbar skola/förskola. Utredningen ska även omfatta konsekvenser med föreslagna riktlinjer samt fastställande av rutiner som säkrar att riktlinjer följs.

BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att uppdra till kommunstyrelsen förvaltning, tekniska kontoret, att utse en projektgrupp som får i uppdrag att ta fram Riktlinjer för upphandling av material till skola och förskola, med målet att uppnå en giftfri och hållbar skola/förskola. Utredningen ska även omfatta konsekvenser med föreslagna riktlinjer samt fastställande av rutiner som säkrar att riktlinjer följs.

Utdrag
kommunstyrelsen

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	--	---

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

 Kommunstyrelsen
 Sala kommun

Riktlinjer för hudvårds- samt städartiklar i förskola och skola

BAKGRUND

Kommunfullmäktige beslutade i november 2012 att bifalla Alliansens motion gällande Riktlinjer för hudvårds- samt städartiklar i förskola och skola. Beslutet medförde ett uppdrag till kommunstyrelsen att utreda möjligheten att utesluta ftalater, parabener, mineraloljor samt PEG's ur hudvårds- och städprodukter som används i skola och förskola i Sala kommun. Därefter ska verkställighet av förbud genomföras efter utredningen.

Uppdraget att genomföra utredningen hamnade på tekniska kontoret (lokalförvaltarna) som svarar för lokalvården i kommunens förskolor och skolor. Inköp av övriga städkemikalier och hudvårdsprodukter sker till stor del via kommunens centralförråd. Viss del av produkterna köps dock in direkt av respektive skola/förskola. För den lokalvård som sker på entreprenad tillhandahåller entreprenören de rengöringsmedel som används.

TEKNISKA KONTORETS BEDÖMNING

Användningen av kemiska produkter och dess innehåll är ett komplexområde vilket även motionsförfattarna konstaterar. Teknisk kontoret bedömer det svårt att följa upp ett beslut om att vissa ämnen inte får användas i produkterna i verksamheterna. Märkningen är i många fall svårtolkad och talar inte om innehållet i detalj. Det är svårt att på kommunnivå genom riktlinjer förbjuda användandet av produkter som innehåller vissa ämnesgrupper, framförallt för att det är svårt att kontrollera och följa upp.

Tekniska kontoret anser att frågan om kemikalier i skola och förskola är viktig och att kommunen aktivt ska jobba med frågan. Kontoret bedömer dock att det effektivaste sättet att göra det är att i samband med upphandling ställa krav utifrån såväl miljö- som hälsoperspektiv. För att uppnå full effekt måste verksamheterna se till att alla produkter köps in utifrån upphandlade avtal.

Upphandlingskriterier via konkurrensverket

Konkurrensverket arbetar numera med hållbar upphandling och har publicerat upphandlingskriterier som kan användas vid offentlig upphandling. De har bland annat tagit fram upphandlingskriterier för kemiska produkter som omfattar rengöringsprodukter och kosmetiska produkter. Det finns även kriterier för städtjänster samt för "Giftfri förskola". Kriterierna för giftfri förskola omfattar leksaker och hobbymaterial, köks- och serveringsutrustning, möbler samt textil och läder.

Kommunstyrelsens förvaltning

Upphandlingskriterier tar ett bredare grepp om hållbar upphandling och omfattar både miljö- och hälsoaspekter. Det finns också framtaget hur man ska verifiera de krav som ställs.

Kriterierna finns i tre nivåer: basnivå, avancerad nivå eller spjutspetsnivå:

Basnivån är mer ambitiösa än lagstiftningen och ställer krav för att minska merparten av miljö/hållbarhetspåverkan. Tillgången på vara och tjänster som uppfyller nivån är god. Kraven är enkla att använda och verifiera.

Den avancerade nivån omfattar krav som är längre gående än baskraven och det kan krävas en större insats för att följa upp och verifiera kraven.

Slutligen spjutspetsnivån som efterfrågar det bästa alternativen på marknaden vad gäller miljö- och hållbarhetsaspekter. Tillgången på varor och tjänster är mindre än för bas- och avancerad nivå. Det ställer också högre krav på kompetens hos beställaren.

Tekniska kontoret förordar ett framtagande av riktlinjer som innebär att konkurrensverkets upphandlingskriterier används snarare än förbud för ett fåtal utpekade ämnesgrupper som motionen förespråkar. För att kunna genomföra det måste vidare utredning ske i samarbete mellan kommunens upphandlare och de som är kravställare i upphandlingen t ex skola/förskola och lokalförvaltare. En projektgrupp bör tillsättas som utreder lämpligheten i konkurrensverkets kriterier, vilken nivå som är rimlig (bas, avancerad eller spjutspets), möjlighet att använda Kommentus ramavtal samt hur man ska säkerställa att verksamheterna gör sina inköp via upprättade avtal. Utredningen bör också innefatta en konsekvensanalys.

Tekniska kontoret förordar att man tar ett större grepp om frågan än bara hudvårds- och städartiklar genom att även utreda möjligheten att ha riktlinjer för bland annat möbler, textilier och leksaker i skola och förskola.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunstyrelsen föreslås besluta:

Att uppdra till Kommunstyrelsens förvaltning utse en projektgrupp som får i uppdrag att ta fram riktlinjer för upphandling av material till skola och förskola med målet att uppnå en giftfri och hållbar skola/förskola. Utredningen ska även omfatta konsekvenser med föreslagna riktlinjer samt fastställande av rutiner som säkrar att riktlinjerna följs.

Förslaget är framtaget i samarbete med kommunens upphandlare.

TEKNISKA KONTORET

Åsa Eriksson
Enhetschef lokalförvaltarna

Jenny Sivars
miljöingenjör